

Muziek en vrouwen. Opera's zijn er doordrenkt van. in deze bijeenkomst bespreken, bekijken, en beluisteren we aan de hand van ten minste twee opera's twee tegenovergestelde types van vrouwen (en dus ook mannen!). In Carmen van Bizet is er sprake van de femme fatale. Diametraal hiertegenover staat de femme compassion van Wagner in zijn Tristan en Isolde (en nog veel anderen van zijn opera's). In hoeverre staat de muziekstijl ook diametraal tegenover elkaar? En waar komt die aandacht voor dergelijke vrouwbeelden?

Femme fatale

Femme fragile

Femme ideale

Belaagde vrouw

Berlioz sf e.a.

eindigt met een van de meest beroemde en eerste (?) liefdesaria:

Por ti miro (tekst)

Vertaling (Nederlands):

<p><i>Pur ti miro, pur ti stringo, pur ti godo, pur t'annodo più non peno, più non moro, o mia vita, o mio tesoro. Io son tua, tuo son io. Speme mia, dillo dí, l'idol mio, tu sei pur. Si mio ben, si mio cor, mia vita, sí.</i></p>	<p><i>zolang ik je omhels, zolang ik je omarm, ik begeer je, ik omring je zal er geen pijn meer zijn, en geen verdriet, o mijn leven, o mijn schat. Ik ben de jouwe, jij bent de mijne. mijn hoop, zeg me, dat je mijn idool bent, dat je van mij (trouw) bent Wees mijn zegen, mijn hart, mijn hele leven.</i></p>
---	---

https://www.youtube.com/watch?v=uDyB_x0Tmuw René Jacobs vhs

mijn persoonlijke voorkeur gaat uit naar het volgende
owv het tragere tempo, meer ingetogen, de zinnen worden
zo fluweelzacht neergelegd...zielsverlangend...het wiegen van de zinnen,
het wiegen van de liefde....traantjes latend

<https://www.youtube.com/watch?v=6eA7aDYflc4> partituur

<https://www.youtube.com/watch?v=zZXGb3PcO9k> zeker discutabel?? Niettes

<https://www.youtube.com/watch?v=qm641MrwPNO> stilstaand beeld

idem maar life

performance van sopraan Nuria Rial and counter tenor (hoog ++) Philippe Jaroussky

<https://www.youtube.com/watch?v=J2gwS6pawdU> v.a. 1'20

<http://www.youtube.com/watch?v=20RldhK9354&feature=related> jarrouski N
statisch, dan warm, dan statisch

<http://www.youtube.com/watch?v=20RldhK9354&feature=related> heetjes, N
warm spaans

TRISTAN UND ISOLDE WAGNER

Femme compassion:

<https://www.youtube.com/watch?v=hnKxz5PBr8M>

Sigmund/Sieglinde: heftig
< 1'01'00: politieke liefde?

<https://www.youtube.com/watch?v=IQNcTYVlcEg>

16.00 start

20.00 nacht van de liefde

Niets Nietzscheaans, wel Schopenhauer en Novalis: nachtcultus, -verheerlijking;
Nirwana w.i. eeuwige rust, ascese en verlossing

<https://visionairbelgie.wordpress.com/2010/08/01/de-kwaliteitsparadox-en-waarom-de-mens-dommer-wordt/>

adder onder het gras : het *Platonisme*. Ik verklaar me nader. Naarmate de normen van de perfecte man gerelateerd werden aan zijn IQ, bestond er bij de vrouwelijke helft de neiging om de relatie te idealiseren. Steeds meer blabla, steeds minder boemboem dus, het *vanavond-niet-schat*-syndroom, om het in verstaanbare taal uit te drukken. Cultureel-antropologisch is deze sublimatie-tendens onmiskenbaar, en ze gaat beslist van de vrouw zelf uit: ze wil wel met die briljante artiest op café, maar niet naar bed. Tevens wordt door al het praten het libido van de man afgeleid en verliest hij zijn sexueel kompas. Hij wordt zo in de rol gemanoeuvreed van semi-Platonische minnaar, het type van de romantische komedies op TV-5, dat eindeloos met de ogen knippert, zachte woordjes prevelt met violen op de achtergrond, maar niet meer tot de daad komt (of mag komen). Het is een archetype van het sentiment dat ons via de hoofse literatuur uit de middeleeuwen is overgeleverd, de troubadourslyriek, de wachterliederen, en zo tot in de operaromantiek, met Wagners *Tristan und Isolde* als absoluut hoogtepunt. Wat die twee gedurende vijf uur aan een stuk doen, grenst aan het ongelooflijke: het uitschreeuwen van verlangens, smachten, omarmen, extatisch stamelen, heel de wereldliteratuur citeren... maar geen gram sex. Heel de opera is dan ook een doorwerking van de sublieme inleiding (*Vorspiel*), die maar niet ophoudt. Deze opera ergert én fascineert mijn mannelijk instinct tegelijk. De fakkel wordt door Isolde gedooft in het IIde bedrijf (symbool voor de "*Nacht der Liebe*", maar ook voor de verzaking van het lichamelijke). De zanger die op de première de Tristan-rol zong, Ludwig Schnorr von Carolsfeld, is er dan ook letterlijk aan kapot gegaan. Wagner moet die frustratie zelf heel goed ondervonden hebben, in zijn relatie met Mathilde Wesendonck (zijn muze tijdens het schrijven van die opera), die het ook strikt Platonisch wou houden, wellicht ook al door zijn fysieke lelijkheid. Daar sta je dan met je uitmuntend genetisch materiaal: als nieuwe man opdraven, opera's schrijven, maar niet mogen ejaculeren in de daartoe geëigende plaats. Biologisch klopt dit natuurlijk niet: de eigenlijke voortplanting zal dan immers verzekerd worden met inferieure exemplaren, terwijl de alfa-dieren, kunstenaars en genieën, zich al sublimerend, voorspelend en masturberend op het pantheon hijsen. Geestelijk onsterfelijk, maar biologisch zo dood als wat.

een erg anti-feministische opera; lees opmerkingen Simone de Beauvoir in programmaboek Vlaamse Opera (rode gekaft); vrouwonvriendelijkheid omdat in deze opera vrouwen er alleen zijn om onteerd te worden en de tekst af en toe geen positieve

gedachten voor de vrouw koestert, bv. in de beroemde aria *La donna è mobile*:

*De vrouw is **grillig** als een veer in de wind
veranderlijk van woord en van gedachte
een allervriendelijkst en knap gezichtje
is, of het huilt of lacht, steeds **leugenachtig**
een stumper is degeen die zich op haar verlaat,
die haar lichtvaardig zijn hart uitlevert!*

foei: Victor Hugo al rond 1832!

CARMEN BIZET

- https://www.youtube.com/watch?v=KJ_HHRJf0xg engels -
- <https://www.youtube.com/watch?v=K2snTkaD64U> garanca / alagna habanera +
- <https://www.youtube.com/watch?v=3rjOrOt6wFw> callas / alagna 3'50 prendsgarde a toi
- <https://www.youtube.com/watch?v=puQ85aLEc5w> finale garanca / allagna
- <https://www.youtube.com/watch?v=PmbgCxlJ6Cs> duet parelvisers

SALOME STRAUSS / WILDE

- <https://www.youtube.com/watch?v=wuo3Nmknxyw> 22'50 dans en 25'30: menn tote diese weib
- <https://www.youtube.com/watch?v=Ktmvi3JZkxc> 53' over X en doodopwekking
1'00'40 - 1'10'08 dans
1'25'00 je hebt me niet gekust
1'40'00 was het misschien toch liefde
1'52'50 menn tote diese weib